Vízuminformációs Rendszer

A vízuminformációs rendszerről (VIS) és a rövid távú tartózkodásra jogosító vízumokra vonatkozó adatok tagállamok közötti cseréjéről szóló 767/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletével (VIS Rendelet) létrehozott VIS a rövid távú tartózkodást lehetővé tévő vízumokhoz kapcsolódó adatok cseréjét elősegítő informatikai rendszer. A rendszer tárolja az Európai Unió tagállamai és a közös vízumpolitikát alkalmazó társult országok által kiadott rövidtávú vízumokkal kapcsolatos adatokat, ezzel megkönnyítve a rövid távú tartózkodásra jogosító vízumkérelmek és a vízumok meghosszabbításáról, visszavonásáról vagy törléséről szóló határozatok vizsgálatát, vízumokkal kapcsolatos csalás és visszaélések elleni küzdelmet, a vízumok ellenőrzését, valamint a vízumkérelmezők, illetve vízumbirtokosok ellenőrzését és azonosítását.

A VIS rendszerbe az adatokat a hozzáférésre engedéllyel rendelkező nemzeti hatóságok küldik be, és biztosítják, hogy a VIS felhasználására csak a feladataik ellátásához szükséges, megfelelő és arányos mértékben kerüljön sor. Továbbá biztosítaniuk kell azt is, hogy a VIS használata során a vízumkérelmezőket vagy a vízumbirtokosokat ne érje hátrányos megkülönböztetés, továbbá tiszteletben tartsák emberi méltóságukat és sérthetetlenségüket.

A nemzeti hatóságok és az Europol konkrét esetekben hozzáférést kérhetnek a VIS-ben szereplő adatokhoz terrorcselekmények és egyéb súlyos bűncselekmények megelőzése, felderítése és kivizsgálása érdekében. Az ilyen körülmények között megvalósuló konzultációk esetén követendő eljárást a Tanács 2008/633/IB határozata határozza meg.

A menekültügyi hatóságok is hozzáférnek az ujjlenyomatadatok alapján történő kereséshez a VIS-ben, de ez kizárólag a menedékjog iránti kérelem elbírálásáért felelős EU-tagállam meghatározásának céljából, illetve egy kérelem elbírálásának céljából történhet. Amennyiben az adott személy ujjlenyomata nem használható fel, vagy az ujjlenyomattal végzett keresés eredménytelen, a keresést a fent felsorolt adatok alapján is elvégezhetik.

A VIS rendszerben kezelt adatok

Ha valaki egy EU tagállam vízumáért folyamodik, az eljárás során megadott adatait a nemzeti hatóságok megküldik a VIS rendszerbe. A kérelme elbírálásának meghatározott szakaszaiban a Rendeletben előírt adatokat továbbítják.

- A Rendelet 9. cikke szerinti adatokat,

amelyek a vízumkérelmek befogadása, rögzítése során kerülnek megküldésre
- A Rendelet 10. cikke szerinti adatokat, amelyek a vízumkérelem pozitív elbírálását követően kerülnek megküldésre
- A Rendelet 11. cikke szerinti adatokat, amelyek a vízumkérelem elbírálásának megszakítását követően kerülnek megküldésre
- A Rendelet 12. cikke szerinti adatokat, amelyek a vízumkérelem elutasítását követően kerülnek megküldésre
- A Rendelet 13. cikke szerinti adatokat, amelyek a vízum visszavonását követően kerülnek megküldésre
- A Rendelet 14. cikke szerinti adatokat, amelyek a vízum meghosszabbítását követően kerülnek megküldésre

Összegezve a VIS rendszerbe kerülő adatok az elbíráló, eljáró hatóság és a vízumeljárás egyes részleteinek (pl.: dátum, vízumtípus, stb.) beazonosítását teszi lehetővé, valamint a kérelmező nevét, az utazás, tartózkodás célját, időtartamát, a kérelmező fényképét és ujjlenyomatait tartalmazzák. Az adatokat a VIS-ben legfeljebb 5 évig tárolják, de ha az adatalany megszerzi bármely uniós tagállam állampolgárságát, azokat azonnal törlik.

Személyek jogai

A vízumeljárást lefolytató hatóságok kötelesek az érintett személyeket az eljárással kapcsolatos jogaikról, kötelességeikről tájékoztatni. Ezen tájékoztatásnak minimálisan ki kell terjednie az adatok feldolgozásáért felelős adatkezelő személyazonosságára és elérhetőségeire, a célra, amiért az adatok a VIS-ben feldolgozásra kerülnek, az adatkategóriákra, az adatok megőrzési idejére, az adatokhoz való hozzáférési jogosultságra, az adatok helyesbítésének és törlésének jogára.

Minden tagállamban a személyes adatok adott tagállam általi kezelésnek törvényességét az EU általános adatvédelmi rendeletével (GDPR) összhangban a nemzeti adatvédelmi hatóság ellenőrzi, amely feladatot Magyarországon a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság lát el. Az irányító hatóság tevékenységeit az Európai Adatvédelmi Biztos ellenőrzi. A különböző szinteken biztosítandó adatvédelem átfogó érvényesítése érdekében az egyes ellenőrzésekre külön-külön hatáskörrel rendelkező szervek, ún. Közös Koordinációs Ellenőrző Csoportot hoztak létre uniós szinten.

Az uniós és magyar adatvédelmi jogszabályoknak megfelelően az egyes személyeknek joga van ahhoz, hogy

- kérelem benyújtása esetén információt kapjanak arról, a VIS rendszerben milyen adatokat kezelnek róla
- a hibás adat kijavítását, helyesbítését kérje
- a jogellenesen kezelt adat törlését kérje

- bírósághoz vagy az adatvédelmi hatósághoz forduljon személyes adataihoz fűződő jogainak védelme és megsértésükből eredő károk megtérítése érdekében

A kérelmeket a vízumeljárást lefolytató hatósághoz kell benyújtani. Ezeknek elérhetőségéről a http://www.kormany.hu/ webcímen, további eljárásról bővebb információk a Konzuli Szolgálat központi elérhetőségein találhatók.

Konzuli Szolgálat

Cím: 1027 Budapest, Nagy Imre tér 4.
Telefon: 458-1000 Fax: 201-7323
E-mail: konz@mfa.gov.hu

A kért tájékoztatás nyújtását a hatóság indokolt esetben megtagadhatja, de tájékoztatni köteles a kérelmezőt ennek tényéről és jogalapjáról. A hatóság döntésével szemben a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóságnál lehet felülvizsgálatot kezdeményezni.

Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság

Levelezési cím: 1363 Budapest, Pf.: 9.
Cím: 1055 Budapest, Falk Miksa utca 9-11.
Tel: +36 (1) 391-1400
Fax: +36 (30) 683-5969
email: ugyfelszolgalat@naih.hu
web: http://www.naih.hu

Mindezek mellett vagy helyett a jogellenes adatkezelés megállapítása és az ebből eredő károk megtérítése miatt az adatalany a vonatkozó jogszabályok szerint polgári bírósághoz is fordulhat.